

oživení prací pod širým nebem nastane podle obdoby minulých let určitě až v dubnu.

Dr. Peterka.

SOUDNÍ AKTUÁŘI. Ježto již uplynula delší doba, po kterou byl praktikován zákon ze dne 27. března 1931, čís. 57 Sb. z. a n., provedený vládním nařízením z 12. června 1931, č. 95 Sb. z. a n., sebralo ministerstvo spravedlnosti zkušenosti, které vyplynuly z úřadování soudních aktuárů, a zprávou v denním tisku uveřejněnou poskytlo veřejnosti možnost kritiky této instituce. Nebude jistě sporu o tom, že základní myšlenka — odlehčiti soudci a zbaviti ho práce nikoliv konceptní — je v jádře správná. Nelze také pochybovati o tom, že ve velké většině případů se soudní aktuáři velmi osvědčili ve vyřizování určitého druhu agendy. Jak však zkušenosti ukázaly, osvědčili se tito úředníci právě jenom v tom oboru agendy, ve kterém byli po dlouhá léta jako konceptní pomocníci zaměstnáni, těžko se však bez vedení zkušeného soudce zapracovali do jiného oboru agendy, ve kterém se jim nedostávalo praktického výcviku a byli odkázáni jen na své teoretické poznatky, kterých měli nabýti ve zvláštních kursech, o kterých jsme referovali ve Všeřdu roč. XI. str. 57. Zkušenost tato jenom potvrzuje to, co jsme již tehdy zdůraznili, že teoretické vzdělání, které se omezí jen na určitý praktický výsek agendy, nemůže nikdy poskytnouti odborné školení do té míry, aby nahradilo všeobecné vzdělání právnické, bez něhož samostatně rozhodující orgán se neobejde. Se svými praktickými zkušenostmi vystačí jen v případech běžných, ve kterých je po léta zaměstnán, je-li však postaven před případ, který dosud nevyřizoval, neví si rady. — Věc však má ještě jinou stránku, která se týká nezaměstnanosti našeho právnického dorostu. Kdyby soudní aktuáři měli jediné ten úkol, jen kompetenčně jinak upravený, jaký měli t. zv. konceptní pomocníci soudců, a měli jen připravovati vyřízení neb i vyřizovati věci ryze šablonovité a spíše kancelářské než právnické, pak by jistě nebylo proti jejich upotřebení námitek a požadavek, aby na jejich místě byly zaměstnávány síly právnické, by nebyl plně odůvodněný. Avšak praxe, jak se zdá pod tlakem nynějšího krajně úsporného hospodářství ve státní správě, jde tak daleko, že se snaží nahrazovati síly soudcovské silami aktuárskými. V tom je nebezpečí celé instituce, kterému by bylo možno čeliti jednak tím, že by soudní aktuáři vedle své samostatné agendy zůstali v určitých věcech konceptními pomocníky soudce, kterému jsou přiděleni, čímž by se náležitě využilo jejich práce k účelu, kterému jediné má sloužiti, jednak tím, že by se vedle zřízených míst aktuárských obsadila také všechna místa soudcovská. Máme za to, že věci značně škodí okolnost, že reforma soudní agendy v tomto směru nebyla prováděna ani tak pod hlediskem náležitého rozdělení práce konceptní a kancelářské, jako spíše pod tlakem nutnosti finančních úspor. To škodí nejen věci (která by se účinně sotva dala provésti bez pronikavé reformy soudního řízení, což se však nestalo), ale také mladé generaci právnické, pro kterou znamená omezení přístupu k soudcovské službě, beztak již značně znesnadněného. —kg.

VŮDCOVSKÝ PRINCIP V AKCIOVÉM PRÁVU. Není sporu o tom, že hospodářské formy podnikání (akciové společnosti, společnosti s r. o. a družstva), spočívající dosud na demokratickém principu vůle většiny, nezapadají do rámce vůdcovského systému, jímž se řídí dnes celý politický a hospodářský život Německa. Skutečně se také vyskytují náměty na úpravu akciového práva, jež by byla ve shodě s tímto systémem. Dr. Hans Bergmann v čísle 6. *Deutsche Juristen-Zeitung* v článku »Aktienrecht und Führerprinzip« stává v čelo akciové společnosti zodpovědného činitele, jímž jest t. zv. *Wirtschaftsführer*, volený valnou hromadou akcionářů na určité volební období. Volby mají býti osobní, nikoliv tajné a anonymní, aby hospodářský vůdce věděl, kdo mu projevil důvěru a kdo ne. Proto je též třeba, aby akcie všech podniků alespoň ze 75% byly na jméno, nikoliv na majitele. Jedině akcie na jméno mohou míti hlasovací

právo, zbytek 25% kapitálu by pak representovaly čistě kapitálové akcie nebo obligace, které by neměly vůbec hlasovacího práva a tím vlivu na správu. Vůdce má mít zodpovědnost za správu akciového kapitálu, který je součástí národního jmění, ve smyslu zákona z 20. ledna 1934 o řádu národní práce. Odvolatí vůdce má právo hospodářský ministr z důvodů veřejného zájmu.

Vůdci bude k ruce jako poradní sbor t. zv. *Verwaltungsbeirat*, jehož polovinu členů bude jmenovatí vůdce, polovina bude volena valnou hromadou. Vedení obchodů přísluší představenstvu (*Vorstand*), které zastupuje společnost navenek.

Dalším orgánem akciové společnosti má býti t. zv. *Prüfungsausschuss* jako orgán povahy kontrolní, který by se skládal ze zástupce akcionářů bez hlasovacího práva a zástupce majitelů obligací a dále zvláštního hospodářského revisora (*Wirtschaftsprüfer*), který by byl volen členy tohoto kontrolního výboru.

Zvláště má býti upravena zodpovědnost těchto správních orgánů a jejich ručení. Absolutorium vůdci, představenstvu a poradnímu sboru může dát valná hromada k návrhu kontrolního výboru. Stíhání orgánů pro náhradu škody může nastati k žádosti 10% minority účastníků valné hromady nebo kontrolního výboru, který sám není ze stíhání vyloučen, avšak ručí za nedbalost jen do 100.000 RM.

Třebaže jde jen o revuální článek, lze očekávat, že tento námět bude brzy legislativně připraven a že v Německu dojde k pronikavé reformě akciového práva.

Dr. Pošvář.

BEZ NÁZVU. Brno získalo v budově právnické fakulty na Veveří ulici nejen první a bohužel asi na dlouhou dobu jedinou definitivní budovu Masarykovy university, nýbrž i budovu přes všechny závady — ostatně neveliké — účelnou a pěknou. A jestliže státní správa, která, jak dobře víme, není vždy vlídně nakloněna druhé české universitě, uznala nutnost stavby pro právnickou fakultu a ač zcela nezbytně musí šetřit, přece budovu dostavila, nevzalo na vědomí existenci této novostavby úředně, ani fakticky — zemské hlavní město Brno. Osmělujeme si to tvrditi, protože by nebylo možno, aby městský úřad strpěl — mírně řečeno takový — šlendrián, který z náměstí před hlavním vchodem činí smetiště, skládku a hlavně krajinu ne nepodobnou stepi. Byli jsme svědky, jak zástupce vlády při rektorské instalaci byl nucen jako ostatní hosté přeskakovati hroudy neurovaného pole, které v deštivých dnech se mění v bezedné moře bláta. Ale město Brno patrně dosud o existenci novostavby neví, ač právě jemu universita nejvíce prospívá. Když už úřední činitelé neuznávají významu kulturního, bylo by dobře, aby uvážili, kolik peněz přinesou do Brna univerzitní studenti a z nich na prvním místě půl druhého tisíce posluchačů práv. Nebo že by město Brno o universitu nestálo? Povíme zvědavým čtenářům po prázdninách, co městská správa podnikla k nápravě.

VEŘEJNÝ ZÁJEM A TRESTNÍ OCHRANA CTI. Na toto zajímavé téma přednášel doc. Dr. Jaroslav *Stránský* dne 17. března 1933 na brněnské právnické fakultě v rámci přednášek, pořádaných Čs. společností pro právo trestní a čs. akadem. spolkem »Právnické«. Přednáška, trvající celé dvě hodiny, těšila se obzvláštní pozornosti všech přítomných. Po přednášce zasáhl do debaty prof. Dr. Jaroslav Kallab.

—de—

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ O NADLEPŠUJÍCÍM FONDU KONDICINUJÍCÍCH FARMACEUTŮ. Ustanovením § 167 zák. ze dne 26. února 1929 č. 26 Sb. z. a n. byl zřízen u Všeobecného pensijního ústavu Nadlepšovací fond kondicinujících farmaceutů. Za bývalého Rakouska byl zřízen náhradní ústav pro farmaceuty ve Vídni a podle nařízení bývalého ministerstva vnitra ze dne 4. července 1913 č. 142 ř. z. byly poukazovány tomuto odborovému zaopatřovacímu ústavu taxy a pokuty, stanovené zákonem ze dne 18. prosince 1906 č. 5 ř. z. z r. 1907. Podobný náhradní ústav